

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. vasario 20 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Egidijos Tamošiūnienės ir Dalios Vasarienės, susipažinusi su 2023 m. sausio 30 d. ir 2023 m. sausio 31 d. paduotais atsakovės R. J. kasaciniais skundais dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 9 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu atidėti dalies žyminio mokesčio sumokėjimą,

n u s t a t ė :

Atsakovė padavė kasacinius skundus (to paties kasacinio skundo dalis pateikta naudojantis Lietuvos teismų informacine sistema, pilnos apimties kasacinis skundas pateiktas naudojantis AB Lietuvos pašto paslaugomis) dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 9 d. nutarties, kuria iš dalies pakeistas Šiaulių apylinkės teismo 2022 m. gegužės 5 d. sprendimas dėl santuokos nutraukimo, bendrosios jungtinės nuosavybės ir prievolių padalijimo, išlaikymo vaikams padidino, peržiūrėjimo kasacine tvarka. Atsakovės kasacinis skundas grindžiamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų netinkamu aiškinimu bei taikymu, nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovės kasaciniame skunde keliamas klausimas dėl ūkininko ūkio pripažinimo bendrąja jungtine nuosavybe. Skunde teigiama, kad pirmosios instancijos teismas ūkininko ūkį priskyrė asmeninei ieškovo nuosavybei atsižvelgęs į tai, kad ūkis registruotas iki santuokos sudarymo, taip pat į tai, kad atsakovė neįrodė, jog fiziškai dirbo ūkyje. Atsakovės teigimu, byloje esantys įrodymai patvirtina, kad ūkis registruotas faktiškai šalims gyvenant kartu, o santuokos metu jis iš esmės buvo išplėstas, pagerintas bendru darbu ir lėšomis. Remiantis [CK 3.88 straipsnio](#) 2 dalies prezumpcija toks turto vienetas laikomas turto pripažintina bendrąja jungtine nuosavybe, todėl nutraukiant santuoką turi būti išspręstas tokio turto teisinės priklausomybės klausimas. Bendra jungtine nuosavybe pripažintina ir žemės ūkio technika bei ūkiui išmokėtos išmokos.

Atsakovė kasaciniame skunde nurodo ir argumentus dėl apeliacinės instancijos teismo taikyto turto padalijimo būdo. Atsakovė, nesutikdama su teismo sprendimu turto priteisti natūra ieškovui, o jai automobilį ir 184 013 Eur kompensaciją, teigia, kad namas yra jos ir vaikų vienintelis būstas. Nors jai priteista kompensacija, tačiau nėra aišku, kada ieškovas ją išmokės. Apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė įrodymų vertinimą reglamentuojančias teisės normas, nes vien tik konfliktiški šalių santykiai neturėtų nulemti tokio turto dalijimo būdo pasirinkimo. Turto padalijimo natūra būdas yra prioritetas, o turto priteisimas vienam iš sutuoktinių, kitam jų priteisiant kompensaciją, taikomas tik jei negalima turto padalyti natūra. Atsakovės nuomone, nagrinėjamu atveju apeliacinės instancijos teismas turto galėjo padalyti natūra.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde įvardytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, prašymas atidėti dalies žyminio mokesčio sumokėjimą nesvarstytinas. Atsakovei grąžintina už kasacinį skundą sumokėta žyminio mokesčio dalis.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti atsakovei R. J. (a. k. (duomenys neskelbtini) 200 (du šimtus) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. sausio 25 d. banko AB Swedbank mokėjimo nurodymu Nr. 45.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos Gražina Davidonienė

Egidija Tamošiūnienė

Dalia Vasarienė